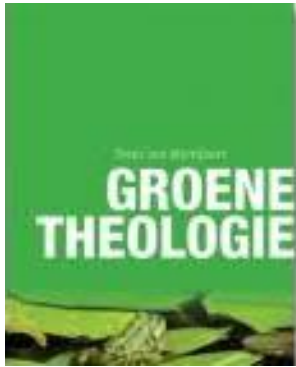

Groene Theologie – Lezing Trees van Montfoort

Zondag 26 januari was Trees van Montfoort, auteur van de doctoraalstudie 'Groene Theologie', op bezoek bij Nykleaster in Jorwert voor een lezing over dit onderwerp (De eerste Nykleaster lezing!). Joke en Coen Reijntjes waren daarbij aanwezig.

Hier volgt een korte impressie.

Dit onderwerp heeft al langer de aandacht van Christenen: Eerst de actie Nieuwe Levensstijl in de zeventiger jaren, toen het Conciliaire Proces van de

Wereldraad van Kerken wat nu een voortzetting krijgt in de Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede en de Groene Kerken Actie.

Ook Paus Franciscus heeft een veel geprezen encycliek, 'Laudato si', over dit onderwerp geschreven. Het is echter pas nu, dankzij de direct zichtbare gevolgen van de opwarming van de aarde en het verlies van biodiversiteit, dat de ernst en de urgentie van de ecologische crisis breed wordt ingezien, dat de 'schreeuw van de aarde en de schreeuw van de armen' wordt gehoord, dat we de schrik in de benen krijgen.

De vraag is dan, hoe kan dit allemaal gebeuren? Het probleem ligt toch echt bij de mens!

De economische en technologische ontwikkeling van onze samenleving gaat voor alles.

Financiële winst en groei van onze materiële welvaart zijn heilig. Het gaat vooral om een spirituele crisis, hoe de mens zich zelf ziet in relatie tot de rest van de schepping, welke waarden we koesteren. Vanaf de Verlichting ziet de mens zich steeds meer verheven boven de natuur en worden het materialisme en het individualisme steeds sterker.

Hierdoor komen belangrijke waarden zoals heelheid van de schepping, gemeenschapszin, het gezamenlijk bezit (land, lucht, water, wilde planten en dieren), participatie van minderheden en minderbedeelden, bescherming van natuur en landschap, soberheid, stilte, etc. steeds meer onder druk te staan.

De mens heeft zichzelf gemachtigd de natuur te exploiteren en te veranderen in grondstoffen en producten die met winst verkocht kunnen worden.

Christenen zien de mens vaak als rentmeester. Maar tegenwoordig moeten rentmeesters er voor zorgen dat de natuur rente oplevert. In de Bijbel gaat het over dienen in plaats van verdienen. In de Bijbel staat niet dat de mens de kroon op de schepping is. God geeft om heel de schepping niet alleen om de mens. De natuur is niet van de mens, wij zijn deel van de natuur, niets staat los van elkaar, alles is met elkaar verbonden. God staat in de Bijbel en in de schepping centraal. Heel de schepping prijst de Heer! God heeft de schepping met wijsheid geschapen en zag dat alles goed was.

We moeten weer leren om medeschepsel te zijn. Van ego-centrisch naar schepping-centrisch.

Wat kunnen we doen om de crisis te boven te komen? Als consumenten kunnen we bewust gaan leven en consumeren. Daarvoor zijn vele praktische tips in omloop.

De grote stappen vooruit moeten echter van de overheid en de wereldgemeenschap komen, systeem veranderingen: het economisch-financiële systeem, het landbouw systeem, de visserij, de mijnbouw, het recyclen van producten, veranderingen in wetenschap en onderwijs, etc. Voorop komt echter bewustwording, ecologische bekering (Paus Franciscus), en een theologie waarin God, de schepping als geheel en de natuur weer centraal staan.

Het is een stevig boek wat Trees van Montfoort geschreven heeft en anderen voor haar hebben er ook al veel over gezegd. Werkelijk veranderen is nog een ander verhaal. Er gebeurt al veel maar echt door de bocht gaan moet nog gebeuren. We moeten het er in de gemeente maar eens met elkaar over hebben. Gelukkig komen er steeds meer Groene Kerken in Friesland. Doopsgezinde Gemeente Drachten/Ureterp is er één van.

Coen Reijntjes (c_j.reijntjes@planet.nl)

NB. De lezing van Ds. Trees van Montfoort op de Groene Kerken Dag 2019 is te beluisteren op www.groenekerken.nl